

Sigurni i jednaki

u slučaju poplava, zemljotresa ili požara

Elementarne nepogode mogu se desiti bilo kada i bilo gdje. Neke se događaju bez upozorenja, dok se neke mogu predvidjeti.

Važno je da su ljudi sa oslabljenim sluhom, potpuno gluvi ili gluvonijemi, kao i članovi njihove porodice i asistenti, pripremljeni na date nepogode.

ŠTA UČINITI PRIJE ELEMENTARNIH NEPOGODA

Da biste se što bolje pripremili, prati i prepoznaj sljedeće :

- da li živite u području pogodnom za poplave, zemljotrese ili požare;
- instrukcije o tome kako reagovati i kako se pripremiti u slučaju elementarnih nepogoda;
- moguće načine da kontaktirate broj 112.

U slučaju velikih katastrofa, moguće je da :

- pomoć hitnih službi ne bude odmah dostupna;
- struja, gas i voda ne budu u funkciji;
- kanalizacija i sistemi za grijanje budu oštećeni;
- telekomunikacioni sistemi ne budu u funkciji;
- prilazi prodavnicama, apotekama, bolnicama, doktorima i slično, ne budu prohodni.

Razmotrite koje probleme možete imati u slučaju katastrofe.

Napravite društvenu mrežu ljudi koji vam mogu pomoći. To može biti vaša rodbina, prijatelji, komšije ili kolege. Dogovorite kako vam oni mogu biti od pomoći prije i nakon elementarnih nepogoda i katastrofa. Imajte na umu da ovi ljudi možda neće uvijek biti slobodni, ili vas neće uvijek moći kontaktirati.

Kada spavate, uvijek držite slušni aparat na istom mjestu (npr. pored vašeg kreveta).

Spremite olovku i papir, ili kartice sa već pripremljenim tekstom za komunikaciju (u slučaju da komunicirate znakovnim jezikom, ili ne čujete, i slično).

Nastojte da ste vi i vaš dom sigurni i bezbjedni.

Za zaštitu od zemljotresa:

- pričvrstite namještaj za zid ili neku drugu vrstu potpore ili oslonca;
- stavite velike i teške predmete na niže police;
- potrudite se da ne držite slike sa teškim okvirom ili ogledala iznad kreveta, prostora za sjedjenje ili na sličnim mjestima.

Za zaštitu od poplava:

- u prostorijama koje su podložne poplavama, podignite namještaj i ostalu opremu sa poda;
- podovi i zidovi trebalo bi da budu od materijala lakog za čišćenje i sušenje;

- uvjerite se da su slivnici za kišu oko kuće prohodni.

Za zaštitu od požara:

- držite okolinu vaše kuće čistom;
- uklonite suhu travu, kao i grane drveća;
- držite zapaljive materijale na sigurnom mjestu.

Ukoliko sve to ne možete sami da uradite zatražite pomoć porodice, prijatelja ili komšija. Zaštitne mjere kao što su evakuacija, primanje pomoći u raznim objektima, HBRN zaštita i ostale mjere mogu biti na snazi radi zaštite stanovništva.

U slučaju evakuacije:

- pratite instrukcije nadležnih službi;
- zatražite pomoć;
- imajte sa sobom osnovne stvari koje ste pripremili za hitne slučajeve.

Uzmite u obzir svoje potrebe, kao i potrebe vaše porodice. Prilikom dolaska, registracija je sprovedena i pomoć je obezbijeđena onima kojima je najpotrebnija.

Kažite osoblju koja vrsta pomoći vam je potrebna i koja su vaša ograničenja. Obavijestite svoje najbliže o tome gdje se nalazite.

ŠTA URADITI TOKOM ELEMENTARNIH NEPOGODA

Zemljotres

Tražite zaklon ispod tvrdih stolova, u okvirima vrata, ispod nosećih stubova. Čučnite, spustite glavu kod koljena, i zaštitite je svojim laktovima, zaštitite potiljak svojim šakama (fetus položaj).

Ako se nalazite napolju pokušajte da se sklonite na sigurno mjesto. Ukoliko ne možete da se sklonite od zgrada, pokušajte da pronađete otvorena vrata i na taj način se spasite od objekata koji se urušavaju.

Ukoliko ste zatrpani nakon zemljotresa, pokušajte ostati mirni. Ukoliko ima prašine, prekrijte svoja usta i nos bilo kojom vrstom zaštite (marama, dio odjeće, i slično).

Pokušajte da udarite u neki predmet kako biste spasiocima dali znak gdje se nalazite, da bi vas lakše locirali.

Poplava

Kada se nalazite u poplavljenom objektu, pokušajte da pređete na više spratove.

Kada se nalazite na otvorenom, pomjerite se do mjesta do kojeg ne može stići voda.

Ne prelazite preko bilo koje vrste vode, iako vam je dubina samo do koljena. Poštujte blokade puteva i podvožnjaka. Ne vozite po poplavljenim putevima.

Požar

Pomjerite lako zapaljive predmete što dalje od svog mjesta stanovanja. Ukoliko je dim u vazduhu, zatvorite vrata i prozore, ugasite ventilaciju i klimu.

ŠTA RADITI NAKON ELEMENTARNIH NEPOGODA

Zemljotres

Sagledajte stanje kao i štetu na objektu. Ukoliko je oštećen, ne ulazite. Ukoliko nema električne energije, koristite baterijsku lampu kao izvor svjetlosti. Ne palite šibice ili upaljač.

Ukoliko je pijaća voda zagađena, pratite instrukcije za prokuvavanje vode, ili koristite flaširanu vodu.

Zatražite pomoć profesionalca pri provjeri vodovoda, kanalizacije, gasa i struje.

Poplava

Poplava može oštetiti građevine, podrume, ostave, donje spratove građevine. Nastojte da pomjerite namještaj i opremu koji se nalaze u

vašem domu.

Pokušajte ispumpati vodu iz poplavljenih prostorija, i sklonite ruševine i poplavljenju opremu. Očistite i dezinfikujte prostorije pogođene poplavom, i nakon toga ih osušite.

Predmete koji ne mogu biti očišćeni bacite. Takođe, hranu koja je bila u kontaktu s poplavom bacite.

Požar

Pratite instrukcije nadležnih organa o povratku svom domu.

Provjetrite svoju zgradu kad u vazduhu nema dima, kao ni mirisa dima.

KAKO PRIĆI OSOBAMA SA OSLABLJENIM SLUHOM ILI GLUVIMA

Glupi i osobe sa oslabljenim sluhom komuniciraju na više načina :

- putem slušnog aparata;
- znakovnim jezikom;
- čitanjem sa usana;
- pisanjem na papiru ili telefonu.

Kada komunicirate sa ljudima iz ove ciljane grupe, poštujujte njihove nedostatke i etičke principe.

Pokušajte dobiti njihovu pažnju tako što ćete stati ispred njih i mahanjem rukom u njihovom vidokrugu pokušati stupiti u kontakt i predstaviti se. Pokušajte otkriti kako osoba komunicira.

Opišite im situaciju ili trenutnu nepogodu. Pitajte ukoliko im je potrebna pomoć.

Pokušajte umanjiti buku i osvijetlite sobu. U slučaju nestanka električne energije, baterijska lampa može biti od pomoći. Važno je da osoba dobro vidi drugu osobu sa kojom razgovara, najviše zbog lica i usana.

Pričajte razgovjetno, polako i što kraćim rečenicama. Ukoliko vas osoba sa kojom razgovarate ne razumije, pokušajte ponoviti istu rečenicu ili je recite na neki drugi način.

Dosta možete komunicirati pokazivanjem prstima, klimanjem glavom i slično. Takođe možete koristiti svoj telefon ili papir da napišete što ste im htjeli reći.

Ukoliko vam prevodilac znakovnog jezika pomaže u komunikaciji sa tom osobom, gledajte direktno u osobu umjesto u prevodioca, jer ćete tako najbolje znati kako se osoba osjeća.

Ukoliko u ruševinama spasioci ugledaju osobu koja se ne odaziva na bilo koju vrstu kontakta, treba uzeti u obzir da osoba ima problema sa sluhom ili je potpuno gluva.

112 Poziv za hitne slučajeve 112

U EU državama, kao i u Crnoj Gori, broj 112 je uvijek dostupan i besplatan. Ukoliko vam je potrebna pomoć hitnih službi, možete pozvati broj 112, koji će vas spojiti sa operaterom. Operateru recite nešto od sljedećeg:

- ko zove;
- šta se dogodilo;
- gdje se dogodilo;
- kada se dogodilo;
- koliko je ljudi povrijeđeno;
- koje su vrste povreda;
- kakvo je stanje na terenu;
- koja vam je pomoć potrebna.

Ljudi koji imaju problema sa sluhom, ili su potpuno gluvi, mogu poslati SMS na broj 112. U poruci objasnite šta se dogodilo, i operater će vam odgovoriti tekstualnom porukom. Moguća su dodatna pitanja operatera koja će se pojaviti na vašem mobilnom telefonu. Podaci o pozivima i porukama na broj 112 čuvaju se do 3 godine. Zloupotreba poziva i poruka na ovaj broj smatra se kažnjivim djelom.

Sadržaj ove brošure isključiva je odgovornost Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore i ni na koji način se ne može smatrati da odražava stavove Evropske unije.

Co-funded by
the European Union

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE

ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

